

СТАНОВИЩЕ

от

доц. д-р Ана Джумалиева,

преподавател в катедра „Гражданскоправни науки“ към Правно-историческия факултет на
Югозападен университет „Неофит Рилски“ – гр. Благоевград,

относно научната продукция и академичната дейност на **гл. ас. д-р Анна Димитрова Христова**, представени за участие в конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент“ по професионално направление 3.6 Право (Международно право и международни отношения), обявен в ДВ, бр. 63 от 1 август 2025 г.

Конкурсът е за заемане на академичната длъжност „доцент“ е обявен в ДВ бр. 63 от 01.08.2025 г., в професионално направление 3.6 „Право“ (Международно право и международни отношения).

Участвам в състава на научното жури съгласно заповед № 1905 от 18.09.2025 г. на Ректора на ЮЗУ „Неофит Рилски“ – проф. д-р Николай Марин. На първото заседание на научното жури ми е възложено изготвянето на становище за единствения кандидат в конкурса - гл. ас. д-р Анна Димитрова Христова.

В изпълнение заповедта на проф. д-р Николай Марин и следвайки установената в законодателството на Р България процедура, предлагам на вниманието на уважаемите членове на научното жури своята оценка относно научноизследователската и преподавателската дейност на кандидата.

I. Обобщени данни за научната продукция и дейността на кандидата

Представената от кандидата – гл. ас. д-р Анна Христова научна продукция отговаря на изискванията и критериите, залегнали в националните наукометрични показатели за професионално направление 3.6 Право за заемане на академичната длъжност „доцент“ (по всички групи показатели). Приложена е и справка за участие на кандидата в национални и международни проекти.

Видно от приложената справка научните приноси са отразени в един монографичен труд и 16 публикации, в две основни направления, а именно:

1. Теоретичен анализ на актуални проблеми на международното право и международните отношения от различни аспекти като: защита на правата на човека, развитието на технологиите и отражението на еволюцията им върху правата на човека, темата за човешкото достойнство, правният статут на лицата без гражданство.
2. Теоретични проблеми, свързани с правото на човека на здравословна и благоприятна околна среда; признаването на екологичните права на гражданите; анализ на по-важни решения от практиката на Европейския съд по правата на човека, на Съда на Европейския съюз; анализ на резолюции и препоръки на Парламентарната асамблея на Съвета на Европа.

По второто направление кандидатът е представил хабилитационен труд на тема: **„Международноправни аспекти на правото на здравословна околна среда”**, издаден от УИ „Неофит Рилски”, 2025 г., ISBN 978-954-00-0426-6, който е в съответствие с установените в ЗРАСРБ изисквания за монографичен труд.

Анна Димитрова Христова има дългогодишен преподавателски опит. Работи на основен трудов договор като асистент в Правно-историческия факултет на ЮЗУ „Неофит Рилски” от м. януари 2005 г. През 2014 г. защитава дисертационен труд на тема: „Политиката на Европейския съюз в областта на околната среда /международноправни аспекти/“. Водила е семинарни занятия по учебните дисциплини: „Международно публично право”, „Право на ЕС”, „Дипломатическо и консулско право”. От 2022 г. до настоящем води лекционни курсове по: „Дипломатическо и консулско право”, „Екологично право”, „Защита на правата на човека” и „Защита на личните данни в ЕС и трети държави”. Кандидатът участва активно в редица международни и национални проекти, което е видно от приложената справка.

Понастоящем е член на редакционната колегия на сп. „Международна политика”, на Българската асоциация за европейски изследвания (БАЕИ), ръководител е и на Европейския документационен център към ЮЗУ „Неофит Рилски”, – Благоевград, което свидетелства за натрупания професионален опит и компетенции на кандидата.

II. Характеристика на научната и научно-приложната продукция на кандидата

Д-р А. Христова е представила научна продукция, която отговаря на изискванията и критериите, залегнали в националните наукометрични показатели, а именно:

1. По група А - Дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „доктор” на тема: „Политиката на Европейския съюз в областта на околната среда (международноправни аспекти)” – 50 точки.
2. Група Б – няма представен доказателствен материал.
3. Група В – Монографичен труд на тема: „Международноправни аспекти на правото на здравословна околна среда – 100 точки.
4. Група Г - представени са публикации от кандидата, формиращи 133 точки.
5. Група Д - 135 точки.
6. Група Е – 140 т. за участие в проекти.

Представеният монографичен труд представлява задълбочено изследване на една от най-динамично развиващите се области в съвременната правна наука - правото на здравословна околна среда, в контекста на местното самоуправление и международноправните стандарти. Трудът обхваща не само теоретичните основи на екологичните права, но и тяхното практическо измерение на местно ниво. Кандидатът гл. ас. д-р Анна Христова успешно демонстрира как международноправните принципи се пречупват през призмата на местното самоуправление, създавайки нова парадигма за разбиране на екологичните права като синтез между глобалните предизвикателства и локалните решения.

Езикът на монографията се характеризира с терминологична прецизност. Авторът демонстрира отлично владение на правната терминология както на български, така и на чужди езици. Стилът е ясен и достъпен, без да губи от научната си строгост.

Методологическата рамка на изследването се отличава с високо ниво на сложност и научна зрялост. Авторът използва многоаспектен изследователски подход, който комбинира елементи от различни правни дисциплини. Институционалният анализ се

съчетава с функционалното изследване на правните механизми, което позволява дълбоко разбиране на динамиката на правните процеси.

Най-значимият принос на монографията е концепцията за "зелен прочит" на Европейската харта за местно самоуправление. Тя е практически инструмент за преосмисляне на съществуващите правни рамки в светлината на екологичните предизвикателства.

Кандидатът убедително доказва в монографичния си труд, че екологичните проблеми изискват не централизирани решения, а координирани действия на всички нива, с особена роля на местните общности.

В този смисъл систематизирането на международните мрежи за екологично сътрудничество между местните власти представлява ценен справочен материал за практиците. Този анализ разкрива богатството от съществуващи механизми за хоризонтално сътрудничество и показва потенциала за тяхното по-нататъшно развитие.

Считам, че монографията на Анна Димитрова Христова отговаря на критериите за хабилитационен труд и представлява иновативно изследване на изключително значим за човечеството проблем – правото на здравословна околна среда.

Представените от кандидата публикации също дават основание да се направи извод за целенасоченост и постигната завършеност на научните интереси. В тези трудове особено успешно е решен балансът между теоретичната задълбоченост и практическата приложимост. Авторът успява да представи сложни правни концепции по достъпен начин, без да ги опростява или изопачава.

III. Препоръки и критични бележки

Основната ми препоръка към д-р Анна Христова е да продължи своите научни изследвания в разглежданата област, като постави акцент в по-нататъшната си академична работа на правната регламентация на правото на здравословна околна среда в законодателство на Р България.

IV. Заключение

Въз основа на по-горе изложеното смятам, че кандидатурата на гл. ас. д-р Анна Димитрова Христова отговаря на критериите за научно-изследователска и учебно-преподавателска дейност и изпълнява изискванията, предвидени в Закона за развитието на академичния състав в Република България и Правилника за прилагане на ЗРАСРБ. Представям положително становище по конкурса и предлагам на научното жури да вземе решение кандидатът да заеме академичната длъжност „доцент“ по професионално направление 3.6 „Право“ (Международно право и международни отношения) в Правно-историческия факултет на Югозападен университет „Неофит Рилски“.

10.11.2025 г.

Член на научно жури.....

/доц. д-р Ана Джумалиева/

OPINION

OT

by Assoc. Prof. Anna Dzhumalieva, PhD,

Associate Professor in the Department of Civil Law at the Faculty of Law and History of the
South-West University "Neofit Rilski" - Blagoevgrad,

regarding the scientific work and academic activity of Chief Assistant Professor Anna Dimitrova
Hristova, PhD, presented for participation in a competition for the academic position of
"Associate Professor" in the professional field 3.6. Law (International Law and International
Relations), announced in State Gazette No 63 of August 1, 2025

The competition for the academic position of "Associate Professor" was announced in the
State Gazette, issue 63 of August 1, 2025, in the professional field 3.6 "Law" (International Law
and International Relations).

I participate in the composition of the scientific jury according to Order No. 1905 of
18.09.2025 of the Rector of the South-West University "Neofit Rilski" - Prof. Nikolay Marin, PhD.
At the first meeting of the scientific jury, I was assigned to prepare a statement for the only
candidate in the competition - Chief Asst. Prof. Dr. Anna Dimitrova Hristova.

In fulfillment of the Order of Prof. Nikolay Marin, PhD and following the procedure
established in the legislation of the Republic of Bulgaria, I present to the attention of the esteemed
members of the scientific jury my assessment of the candidate's research and teaching activities.

I. Summary on the candidate's scientific production and activities

The scientific production presented by the candidate - Chief Asst. Prof. Dr. Anna Hristova
meets the requirements and criteria set out in the national scientometric indicators for professional
field 3.6 Law to occupy the academic position of "Associate Professor" (for all groups of
indicators). A reference for the candidate's participation in national and international projects is
also attached.

As can be seen from the attached reference, the scientific contributions are reflected in one monographic work and 16 publications, in two main areas, namely:

1. Theoretical analysis of current problems of international law and international relations from various aspects such as: protection of human rights, development of technologies and the impact of their evolution on human rights, the topic of human dignity, the legal status of stateless persons.

2. Theoretical problems related to the human right to a healthy and favorable environment; recognition of the environmental rights of citizens; analysis of more important decisions from the practice of the European Court of Human Rights, of the Court of Justice of the European Union; analysis of resolutions and recommendations of the Parliamentary Assembly of the Council of Europe.

In the second direction, the candidate has presented a habilitation thesis on the topic: "International Legal Aspects of the Law on a Healthy Environment", published by the "Neofit Rilski" Publishing House, 2025, ISBN 978-954-00-0426-6, which is in accordance with the requirements for monographic work established in the Law on the Academic Staff Development in the Republic of Bulgarian. Anna Dimitrova Hristova has many years of teaching experience. She has been working on a basic employment contract as an assistant at the Faculty of Law and History of the South-West University "Neofit Rilski" since January 2005. In 2014, she defended her PhD thesis on the topic: "European Union Policy in the Field of the Environment (International Legal Aspects)". She has led seminars in the following academic disciplines: "Public International Law", "EU Law", "Diplomatic and Consular Law". From 2022 to the present, she has been teaching courses on: "Diplomatic and Consular Law", "Environmental Law", "Protection of Human Rights" and "Personal Data Protection in the EU and Third Countries". The candidate is actively involved in a number of international and national projects, as evidenced by the attached reference.

She is currently a member of the editorial board of the journal "International Politics", a member of the Bulgarian Association for European Studies (BAES), and is also the head of the European Documentation Center at the South-West University "Neofit Rilski" - Blagoevgrad, which testifies to the accumulated professional experience and competencies of the candidate.

II. Characteristics of the candidate's scientific and applied scientific production

A. Hristova, PhD has presented scientific production that meets the requirements and criteria set out in the national scientometric indicators, namely:

1. In group A - Dissertation for the award of the educational and scientific degree "Doctor" on the topic: "European Union Policy in the Field of Environment (International Legal Aspects)" - 50 points.

2. Group B - no evidence material has been presented.

3. Group C – Monographic work on the topic: “International legal aspects of the right to a healthy environment – 100 points.

4. Group D – publications by the candidate are presented, forming 133 points.

5. Group E – 135 points.

6. Group E – 140 points for participation in projects.

The presented monographic work represents an in-depth study of one of the most dynamically developing areas in modern legal science - the right to a healthy environment, in the context of local self-government and international legal standards. The work covers not only the theoretical foundations of environmental rights, but also their practical dimension at the local level. The candidate, Chief Assistant Professor, Anna Hristova, PhD, successfully demonstrates how international legal principles are refracted through the prism of local self-government, creating a new paradigm for understanding environmental rights as a synthesis between global challenges and local solutions.

The language of the monograph is characterized by terminological precision. The author demonstrates excellent command of legal terminology in both Bulgarian and foreign languages. The style is clear and accessible, without losing its scientific rigor.

The methodological framework of the study is distinguished by a high level of complexity and scientific maturity. The author uses a multi-faceted research approach that combines elements from different legal disciplines. Institutional analysis is combined with the functional study of legal mechanisms, which allows for a deep understanding of the dynamics of legal processes.

The most significant contribution of the monograph is the concept of a "green reading" of the European Charter of Local Self-Government. It is a practical tool for rethinking existing legal frameworks in the light of environmental challenges.

The candidate convincingly proves in her monographic work that environmental problems require not centralized solutions, but coordinated actions at all levels, with a special role for local communities.

In this sense, the systematization of international networks for environmental cooperation between local authorities is a valuable reference material for practitioners. This analysis reveals the wealth of existing mechanisms for horizontal cooperation and shows the potential for their further development.

I believe that the monograph by Anna Dimitrova Hristova meets the criteria for habilitation work and represents an innovative study of an extremely significant problem for humanity - the right to a healthy environment.

The publications presented by the candidate also give reason to draw a conclusion about the purposefulness and achieved completeness of scientific interests. In these works, the balance between theoretical depth and practical applicability is particularly successfully resolved. The author manages to present complex legal concepts in an accessible manner, without simplifying or distorting them.

III. Recommendations and critical remarks

My main recommendation to Anna Hristova, PhD is to continue her scientific research in the field under consideration, placing emphasis in her further academic work on the legal regulation of the right to a healthy environment in the legislation of the Republic of Bulgaria.

IV. Conclusion

Based on the above, I believe that the candidacy of Chief Asst. Prof. Anna Dimitrova Hristova, PhD meets the criteria for scientific research and teaching activities and fulfills the requirements stipulated in the Law on the Academic Staff Development in the Republic of Bulgarian and Regulations on its implementation. I present a positive opinion on the competition and propose to the scientific jury to decide that the candidate should occupy the academic position of "Associate Professor" in professional field 3.6 "Law" (International Law and International Relations) at the Faculty of Law and History at South-West University "Neofit Rilski".

10.11.2025

Member of the Scientific Jury.....

/ Assoc. Prof. Anna Dzhumalieva, PhD /